

Ik ga het vandaag met u hebben over vertrouwen.

Vertrouwen in onszelf. In elkaar. In de regels, afspraken en omgangsvormen die we met elkaar zijn aangegaan. Maar ook vertrouwen in instituties, in politici, in de overheid en in toezichthouders.

En nu denkt u misschien: “Vertrouwen? Ben ik wel bij de juiste bijeenkomst? Het thema van deze Adfiz Nieuwjaarsbijeenkomst is toch ‘Doorgaan’?”. En dat klopt helemaal. Maar geloof me – vertrouw me, zou ik haast willen zeggen – u bent op de juiste plek. En op dat ‘Doorgaan’ kom ik zometeen terug.

...

Dames en heren, welkom bij deze Adfiz Nieuwjaarsbijeenkomst waarop we samen het nieuwe jaar 2026 inluiden. Een jaar waarin we – kijkend naar onze eigen sector – een hoop te verhapstukken krijgen. Ik denk dan aan het adviseren en begeleiden van werkgevers en werknemers naar het nieuwe pensioenstelsel. Aan AI een plek geven in de bediening van onze klanten en aan Brussel en Den Haag wijzen op de kansen en mogelijkheden om de regeldruk te verminderen.

Stuk voor stuk zijn het onderwerpen waarvan ik het volste vertrouwen heb dat we die samen met onze klanten, met de politiek, met ministeries, met de toezichthouder en uiteraard ook met verzekeraars tot een succesvol einde zullen brengen.

Waarom ik het dan tóch over vertrouwen wil hebben?

Omdat, als je naar de wereld van vandaag kijkt en het sentiment proeft, het er soms op lijkt dat het onderlinge vertrouwen afbrokkelt. Dat het zoek is.

We zien grote landen die elkaar scherp bejegenen. Bondgenoten die openlijk twijfelen aan elkaars koers. En samenwerkingsverbanden waar het onderlinge vertrouwen zó onder druk staat dat afspraken worden aangevochten, uitgesteld of zelfs genegeerd. Dat zijn geen discussies in de marge; dat zijn signalen dat het fundament van vertrouwen internationaal kraakt.

Dichter bij huis zien we eenzelfde patroon. Het vertrouwen van Nederlanders in politiek en overheid heeft de afgelopen jaren flinke deuken opgelopen. Grote dossiers waarin burgers tussen de raderen zijn gekomen. Langdurige discussies over erkenning en compensatie. Een overheid die zichtbaar worstelt met haar uitvoering. En een kluwen aan regels waarin we onszelf hebben vastgemanoeuvreed.

Dat laat sporen na. Veel mensen vragen zich af: “Word ik nog wel gezien? Kan ik op de regels vertrouwen? Of loop ik opnieuw vast in een systeem dat ik niet begrijp?”

De effecten daarvan merken wij in onze dagelijkse praktijk. Mensen die geen gebruik maken van regelingen waar ze recht op hebben omdat ze bang zijn dat het misgaat. Burgers die zorg mijden, gesprekken uitstellen of financiële keuzes voor zich uitschuiven. Niet omdat ze niet willen, maar omdat ze het vertrouwen in de spelregels kwijt zijn geraakt. Omdat het comfort weg is en ze daardoor niet durven.

Ook aan de zakelijke kant zien we de effecten van weggesijpeld vertrouwen. Ondernemers die investeringen uitstellen omdat regels en randvoorwaarden voortdurend lijken te verschuiven. Start- en scale-ups die hun kapitaal en hun toekomstperspectief over de grens zoeken, omdat ze daar meer kansen ervaren. Bedrijven die meer tijd kwijt zijn aan het navigeren door beleid en regels dan aan het bouwen aan groei. Ook daar is de onderliggende vraag: “Kan ik nog vertrouwen op een stabiel speelveld?”

We weten bovendien dat dalend vertrouwen zich niet beperkt tot de relatie tussen burger en overheid. Het werkt ook door in hoe we elkaar vertrouwen: als burgers, als ondernemers, als ketenpartners. En als dat onderlinge vertrouwen erodeert, wordt het moeilijker om langjarige afspraken te maken, om risico's te delen en om samen te werken aan financiële fitheid van mensen én ondernemingen.

Maar – en dat is voor mij de belangrijkste observatie die ik vandaag met u wil delen: vertrouwen is niet verdwenen. Het is niet op. Het is niet stuk. Soms lijkt het alsof het vertrouwen in de wereld, in de mensheid en elkaar weg is, maar dat is niet zo. Het is eerder naar de achtergrond verdreven.

Maar waarom dan? Hoezo? Hoe heeft het kunnen gebeuren dat het onderlinge vertrouwen ondergesneeuwd is geraakt?

Ik denk dat dat komt omdat we soms lijken vergeten te zijn dat vertrouwen tweerichtingsverkeer is. Het ontstaat niet als één partij het de ander oplegt. Vertrouwen groeit als mensen bereid zijn naar elkaar te luisteren. Als we elkaar ook echt willen begrijpen. Als we elkaar de ruimte geven en niet iets willen opdringen. Elkaar in elkaars waarde laten – ook als we het hartgrondig met elkaar oneens zijn. Juist dan.

En als ik om me heen kijk, zie ik daar gelukkig genoeg voorbeelden van. Kijk maar naar de relatie tussen adviseur en klant. Die werkt omdat er over en weer vertrouwen is. Omdat de klant zich gezien voelt en de adviseur de ruimte geeft, hem vraagt om open kaart te spelen en eerlijk te zijn.

Hetzelfde geldt voor de relaties die wij als Adfiz hebben met ministeries, toezichthouders, verzekeraars en andere partners. Die relaties zijn niet goed omdat we altijd zo lief voor elkaar zijn. Of omdat we het altijd eens zijn. Ze zijn goed omdat we elkaar respecteren. Beseffen dat we elkaar nodig hebben. Omdat we het gesprek aan durven gaan. En omdat we het ook uithouden met elkaar als we het niet eens zijn.

In *Papa Hemingway*, de memoires over Ernest Hemingway, wordt de schrijver geciteerd met de woorden: "De beste manier om erachter te komen of je iemand kunt vertrouwen, is door hem te vertrouwen."

Dat geldt ook voor onze sector. Als je van financieel adviseurs verwacht dat ze mensen helpen met het achterhalen van de vraag achter de vraag, dat ze de klant échte aandacht geven en hem of haar helpen financieel weerbaarder te worden – en dat dóen we, dat verwáchten we van adviseurs en daar vertrouwen we op – dan hoort daar ook bij dat je hen dat vertrouwen gééft. En ze de professionele ruimte biedt die ze verdienen. Daar worden we uiteindelijk allemaal beter van.

...

Alles wat ik zojuist heb geschetst, is voor mij reden om hoopvol te zijn. Want vertrouwen is er nog steeds. Alleen, het vraagt van ons dat we blijven investeren in die relaties, in dat tweerichtingsverkeer. Dat we doorgaan met luisteren, met uitleggen, met elkaar serieus nemen. Dáár, in die manier van omgaan met elkaar, ligt de sleutel om vertrouwen te herstellen en mensen de financiële en menselijke ruimte te geven die ze nodig hebben.

Het is precies dáár dat het thema van deze Nieuwjaarsbijeenkomst om de hoek komt kijken: Doorgaan.

Doorgaan is voor mij niet: gewoon maar doen wat we altijd al deden. Doorgaan is:

- doorgaan met het bouwen aan relatiekapitaal,
- doorgaan met het versterken van financiële fitheid,
- doorgaan met het eerlijke gesprek over regels en uitvoering, ook als dat schuurt.

Doorgaan betekent dat we vertraging, twijfel en afbrokkelend vertrouwen niet wegpoetsen, maar erkennen – en er vervolgens iets tegenover zetten. Namelijk de manier waarop wij als sector werken: in langdurige relaties, met oog voor de mens achter het dossier en met respect voor de rollen die eenieder in de keten vervult.

En zo, dames en heren, kom ik bij de kern van mijn boodschap voor 2026: laten we doorgaan. Doorgaan met het versterken van vertrouwen. Doorgaan met het bouwen aan financiële fitheid. En doorgaan met het samen vormgeven van spelregels waar consumenten en ondernemers in Nederland wérkelijk op durven rekenen en waar we met z'n allen vertrouwen in kunnen hebben.